

Буртняк Ігор Миколайович

студент 2 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Савчук С. В.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ

На початку ХХІ століття стало цілком очевидним, що світова культура як духовна основа людського життя не менш, аніж моральні чи етичні цінності, зазнає серйозної кризи. На жаль, економічний прагматизм, витіснення гуманітарного начала із суспільного життя, перетворилися у повсякденну практику і політику. Тож і не дивно, що нинішні реалії демонструють зростаючу загрозу для світових національних культур, яка виходить, насамперед, від комерціалізації культурних процесів, спекулятивного пристосування культури до первинних запитів споживачів.

У сучасних умовах розвитку української держави, подолання кризових явищ в її соціально-економічному житті, особливо важливим стає вирішення завдань розвитку і відтворення людського капіталу. У цьому контексті галузь культури і мистецтва є ефективним інструментом розширеного відтворення людського потенціалу, який відповідає вимогам інноваційної економіки.

Безумовно, галузь культури і мистецтва належить до соціально важливих сфер, які відповідають за якісний стан людського капіталу. Відтак упродовж останніх десятиліть однією із актуальних проблем в Україні є теоретичне обґрунтування необхідності реалізації ефективної фінансової політики розвитку культури і мистецтва.

Необхідність модернізації фінансової політики у галузі культури і мистецтва продиктована викликами сьогодення і необхідністю здійснення конструктивних змін у цій важливій сфері суспільного буття. Метою такого реформування є виведення галузі культури і мистецтва з периферії суспільно-політичних інтересів та забезпечення їй провідного місця в суспільно-історичному розвитку України. Тож для досягнення поставлених цілей розглянемо конкретні стратегічні і тактичні кроки, які сприятимуть модернізації джерел фінансового забезпечення цієї галузі та покращуватимуть доступ громадян до культурно-мистецьких благ і послуг.

Передусім зазначимо, що модернізацію фінансової політики у галузі культури і мистецтва ми розглядаємо передусім з точки зору вдосконалення управлінських процесів, що виражається у визначенні пріоритетних джерел фінансового забезпечення та формуванні середовища для впровадження інноваційних методів і моделей фінансування у цій сфері.

Слід акцентувати, що у нинішніх вітчизняних реаліях необхідним є пошук оптимальних джерел, методів і механізмів реалізації фінансової політики у галузі культури і мистецтва, що поєднували б елементи ринкового і неринкового регулювання. Виходячи з наявних в Україні проблем, потрібно чітко визначити напрями фінансової політики у галузі культури і мистецтва з метою її адаптації до нових умов і викликів. Саме тому, на нашу думку, спершу потрібно задекларувати стратегічні цілі такої політики, а саме:

- сформувати дієву модель фінансового забезпечення розвитку культури і мистецтва, зокрема шляхом позиціонування культурно-мистецьких цінностей як інвестиційного ресурсу;

- відповідно до світового досвіду провести реформування вітчизняного законодавства в контексті сприяння максимізації власних доходів культурно-мистецьких закладів та надання суттєвих податкових пільг з метою стимулювання меценатства і спонсорства в Україні;

- затвердити базову мережу закладів культури і мистецтва (яка має бути наповнена новим змістом, новими можливостями, знаннями і технологіями) із одночасним роздержавленням тієї її частини, яка в сучасних умовах не виконує покладених на неї функцій;

- вдосконалювати програмно-цільовий метод формування та виконання бюджетів, який надасть можливість ефективніше використовувати наявні у закладів культури і мистецтва фінансові ресурси.

При цьому пріоритетами фінансової політики у галузі культури і мистецтва, на нашу думку, мають стати:

- культурно-мистецька значущість створюваних продуктів, міра їх участі у процесі збереження і розвитку вітчизняної культури в Україні;

- цілеспрямованість вкладення бюджетних коштів, тобто виділення напрямків діяльності установ культури і мистецтва, які потребують пріоритетної фінансової підтримки;

– структуризація фінансових ресурсів державних закладів культури і мистецтва у контексті формування оптимального співвідношення власних і бюджетних джерел фінансування.

З цією метою для ефективного функціонування культурно-мистецької сфери необхідною вважаємо зміну методів управління галуззю, зокрема переорієнтацію діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування від виконання певних функцій на досягнення поставлених цілей, а також залучення громадськості до процесів управління та контролю в галузі культури і мистецтва.

Наостанок зазначимо, що модернізація фінансової політики у галузі культури і мистецтва надасть необхідний імпульс та забезпечить відповідний інструментарій для вирішення задекларованих цілей соціально-економічного розвитку українського суспільства. А реалізація запропонованих векторів фінансової політики дозволить адаптуватися сучасній українській культурі до змінних умов ринкового середовища, зберегти свою самобутність та виступити засобом консолідації українського суспільства.

Вацик Ярослав Васильович

студент 2 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник – д. е. н., професор Кізима Т. О.

СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЗАГРОЗИ

У нинішніх умовах в Україні значно пошавилися процеси, пов'язані зі стрімким поширенням споживчого кредитування. З одного боку, це, безумовно, збільшує доходи банків, однак, з іншого, створює певні макрота мікроекономічні ризики.

Фахівці стверджують, що загальний обсяг гривневих кредитів населенню у січні – жовтні 2018 року зріс на 43% порівняно з попереднім періодом (до 131 млрд. грн.) Причому відбулося це, насамперед, за рахунок активного споживчого кредитування, на яке припадає 85% усіх валових кредитів фізичним особам у гривні [1].

Парадоксально, але факт: споживче кредитування в Україні набирає обертів навіть попри зростання процентних ставок за кредитами. Така